

A berni bevásárlóközpont akácfa homlokzati burkolata

Fából készült falburkolatok homlokzaton és beltérben

KÍVÜL-BELÜL FA

Tóth Norbert

A fa nemcsak szép, de hőszigetelés szempontjából is hasznos burkolat – kerüljön akár homlokzatra, akár az otthonok belső falfelületére. Ráadásul most – időről időre mindig visszatérően – még divatos jelenség is. Az aktuális formáknak, hatásoknak jártunk utána.

Az első benyomás sokat számít – szokták mondani. Aki meghatározó élményt vagy épp saját ízlésvilágát szeretné a külvilággal megosztani, az a szembeötlő felületeket választja célpontnak. Ilyenek a falfelületek –

legyenek azok belül vagy kívül. A látótér betöltésének egyik remek módja, ha a szemmagasságban, vagy afölött helyezünk el valamit. Emellett egészen jól lehet fókuszálni vele a figyelmet is.

A 3D-s falburkolatok látványosak, ugyanakkor nem nagy feladvány a legyártásuk és felrakásuk

FALAK

Belső térelválasztó falak, oszlopok, parapet falak fával történő burkolása korántsem új keletű. Ki ne lambériázott volna már lakóházak, nyaralók közlekedőiben, lépcsőfeljárói mentén? A vastagon lakkozott és már jó ideje besárgult, unalomig ismételt fenyőfa burkolatok ideje lejárt ugyan, de a fa szerencsére képes a megújulásra. Egyik példa erre az olyan háromdimenziós (3D) fa burkolóelemek, melyek bár nyers, már-már bárdolt hatást keltenek, mégis széles körben elfogadottak a lakberendezési stílusok között. Kivitelezés szempontjából sem ördögösség ezeknek a 3D-s faelemeknek a legyártása. Sőt, egyik-másik lakberendező cég extrának és különlegesnek beállított falburkolata valójában hulladék fából van összerakva. (Ennyit a néha a szemtelenségig is elmenő kreatív dizájnról.) Mindenesetre ez nekünk, gyártóknak jól jön, hiszen a divat hullámai olyan avult, megmunkálatlan vagy hibás fűrészárut is felkapnak és kivisznek a műhelyből, amivel egyébként nem nagyon tudunk mit kezdeni. Idén nyáron Ausztriában jártam egy olyan cégnél, akik nagyon jól élnek abból, hogy az avult faanyagokat újrahasznosítják. A házak bontásainál fellelhető építési faanyagokat felvásárolják, majd

azokat vagy egyben hagyva, vagy a rossz állapotban lévő anyagoknál deszkára, svartnira fűrészelve újra értékesítik. Ráadásul kitüntetett figyelemmel, klimatizált tárolóhelyen

EGYSZERŰ MEGOLDÁSOK

A falakon sok esetben a padlóburkolatok hatásai köszönnek vissza. Akár parkettamintás, akár hajópadlóval burkolt a padló felü-

Igényes falburkolatok ennél a kanadai gyártónál a 2017-es BAU kiállításon

tartják a 40–50 évnél is öregebb, napszíttá faanyagokat. Elmondásuk szerint ezért fizetnek a legtöbbet az évszázados hatásokat kereső gazdák az új otthonaikba kerülő faanyagokért.

Persze nem minden fadekorációra igaz a „minél öregebb, annál jobb” hozzáállás. Olyan 3D-s falburkolatokkal is találkozni, amelyeket művészi igényességgel terveztek meg és készítettek el. Akárhogy is van, a térhatású burkolatokra van kereslet.

lete, ez a mintázat és alapanyag visszaköszönhet a falról is. De ha csak egyszerűen a falon jelenítünk meg úgy egy falburkolatot, mintha az padlóburkolat lenne, már az is látványos és eredeti hatást tud kelteni. Itt a színekkel érdemes még játszani. A nagyobb felületű falak sötétebb tónusai komor hatást tudnak egy olyan helyiségnek adni, ahol egyébként is kevesebb a természetes fény. Ilyen esetekben használjunk világos színű vagy fehér lazúrokat. Egy-két réteg

vékonylazúr felhordása után még mindig jól kivehető a fa erezete, ugyanakkor jóval világosabb teret ad az ilyen színű anyaggal burkolt falfelület. Falúggal és faszappannal is jól lehet natúr hatást elérni, fehéríteni, vagy öregbíteni.

HOMLOKZATOK

Kültéri homlokzatok fával való burkolása több célt is szolgálhat. Esetenként a teljesen vagy részben történő burkolás egyértelműen egy látványelem – némi nap elleni falárnyékolással és kültéri hangokat elnyelő képességgel kiegészítve. A fa látványa képes egy épületnek meleg, barátságos külsőt adni, különösen a hideg hatást keltő beton- és üvegfelületek között. Persze az is igaz, hogy faanyagot csak megfelelő technológiai fegyelemmel lehet kültéren alkalmazni. A famodifikációs eljárásokat is tárgyaló legutóbbi cikkünkben (Magyar Asztalos, 2018. augusztus) is megemlítettük azokat

A hajópadló hatású falburkolat hatása egyszerű és letisztult

a módszereket, amelyekkel a fa kültéri felhasználása jóval időtállóbb lesz (pl. hőkezelés, acetilezés stb.). Ez persze nem azt jelenti, hogy csak ilyen módokon lehet nagy méretű faanyagot kültéren, látható helyre hosszú távon elhelyezni.

A megfelelő fafaj kiválasztásával és annak körültekintő tárolásával, kipróbált ragasztási technológiákkal és felületkezeléssel is születhetnek eredményes megoldások. Részletesen beszámoltunk például arról a sikertörténetről, ahol is egy magyar cég akácfára kísérletezett ki egy technológiát és burkolt be számos nyugat-európai prémium építményt. (Lásd az erről szóló interjút a Magyar Asztalos 2018. áprilisi számában.) A divat és a trendek mögött azért gyakran a jól felfogott érdekek is jelen vannak: jelesül a szigetelés. Lévéen, hogy a fa kiváló hőszigetelő anyag, a homlokzaton megjelenő – és a szélmozgásnak ki nem tett levegővel lezárt – burkolat jelentős hőszigetelő hatást képes produkálni. Erről a hatásról a tömör fából épült és a könnyűszerkezetes faházak gyártói, használói sokat tudnának mondani. Erre most részletesen nincs módunk kitérni, de akit érdekel, az többek között Erwin Thoma: Láttalak felnőni című könyvében hasznos kutatási eredményeket is talál ezzel kapcsolatban. Összegezve: a fa egy falfelületen is képes díszíteni, stílust adni,

Faház hatást keltő homlokzati burkolat az acetilezett Accoya faanyaggal